

CURS L'OFICI DE LLEGIR
LLEGIR L'APOCALIPSI I ELS BEATUS

Sessió 7, 23-X-23

Apunt 1. L'Apocalipsi en-si-mateix – Els Beatus

J. Jubert

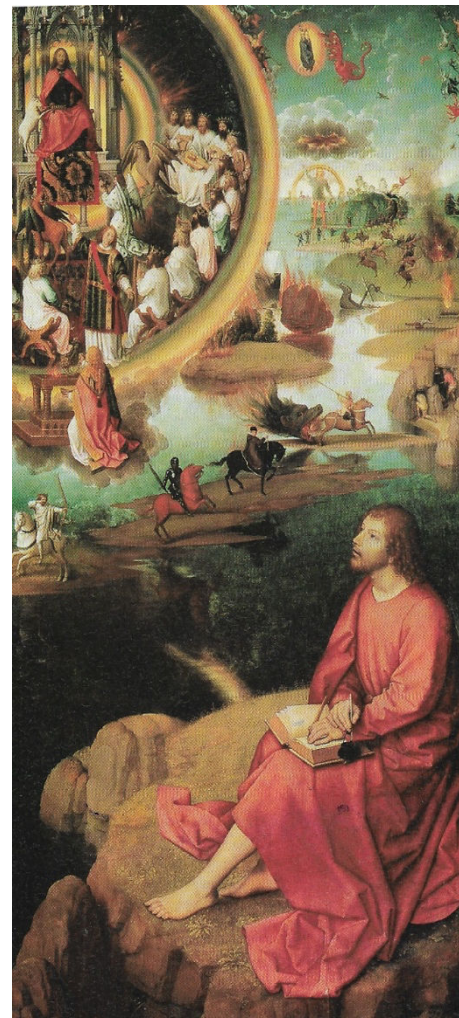
(Epistolari JJ/AE, VIII i X 2020)

Què cosa és l'Apocalipsi (L'Apocalipsi en-si-mateix)

1. **L'Apocalipsi** és el darrer text incorporat al *corpus* de l'anomenat *Nou Testament* (NT), que junt amb el *corpus* anomenat *Antic Testament* (AT) formen el *corpus* anomenat *La Bíblia*. [*corpus*: conjunt d'escrits, reunits amb vista a la seva conservació]. Textos, tots ells, amb el valor categorial assignat de "*paraula de Déu*". El N.T, com era ben sabut, l'integren el 4 *Evangelis* [el de Marc, escrit entorn dels anys 60-70 e.a. (és a dir, més de 30-40 anys dels suposats fets que s'hi narren)]; el de Mateu, redactat els anys 70-80; i el de Joan, escrit 100 anys després del naixement del protagonista, Jesús dit el *Crist*, i impossible que fos escrit per qui se li atribueix, Joan fill de Zebedeu, el deixeble predilecte (amb molt) de Jesús. La incorporació de l'*Apocalipsi* al cànon[catàleg o llista, en aquest cas de Llibres inspirats"] o *corpus* del NT fou molt tardana (a. 367 e.a.), a proposta d'Anastasi, bisbe d'Alexandria.

[A la part *Què* (hem llegit) d'aquest epistolari-llibre que anem escrivint, en l'apartat *Llibres de consulta* (què-s'han-de-tenir-a-la-mà per anar llegint) s'hi apunten algunes diferents edicions de *La Bíblia* i les raons per optar fer servir una o altres. Ara i aquí, per l'Apocalipsi, es farà servir l'edició d'estudi de la Societat Bíblica de les Societats Bíbliques Unides, Barcelona, 1993, 634 p., impresa, lògicament, sobre "paper-bíblia". Això cas de trobar-me a Girona. A Vilademuls tinc a-la-mà la dita *Bíblia de Jerusalem*, editada per Desclee de Brower, Bilbao, amb imprimàtur de 1974, amb 1836 pàgines o fulles de paper bíblia i 5 pàgines amb mapes)].

2. **Sobre l'autor de l'Apocalipsi.** Joan és el nom se li dona, en el mateix llibre (*Apocalipsi*), al "vident" i narrador. Donat que res és donat –que tot llibre s'ha d'escriure, ni que sigui al dictat d'una revelació-, si qui escriu l'*Apocalipsi* afirma dir-se Joan, Joan és l'autor de l'*Apocalipsi*, es tracti o no d'una pseudonímia (v. Alfred Wikehauser, *El Apocalipsis de San Juan*, Herder. Barna., 1982 (1969), 273 p., pp. 26-30).

Hans Memling, tríptic de les Noces místiques de santa Catalina (1474 – 1479), tapa lateral dreta. Joan a Patmos escrivint, al dictat, l'*Apocalipsi*), MemlingMuseum, Bruges (Bruixes), Bèlgica.

Justí *el màrtir* (c. 100-c. 165), Ireneo de Lió (c. 130-c. 202), Climent d'Alexandria (150-215), Tertulià (c. 150- c. 220) i altres, donen per fet que aquest Joan autor de l'*Apocalipsi* és el mateix apòstol Joan (sant Joan, el deixeble predilecte de Jesús, fill de Zebedeu i germà de Jaume (també apòstol i després anomenat Santiago "matamoros").

Redactor de l'Evangeli atribuït a ell (Joan), fou predicador, després de la mort de Crist, a les "*set esglésies de l'Àsia Menor*" (tota i única Església en aquell moment) i finalment desterrat a la desèrtica illa de Patmos (depenent d'Efes) a causa de la seva fe.

L'autoria de l'Apocalipsi per part d'aquest Joan apòstol (molt predilecte), amb independència d'ajustaments cronològics, és desautoritzada per un contemporani d'aquella patuleia d'apologistes precoços (els "*Pares de l'Església*"): un tal Gayus - citat en un fragment d'Hipòlit (el primer antipapa de l'església *cristista*, finalment reconciliat, penedit i martiritzat el 235 e.a.)- atribueix l'autoria de l'*Apocalipsi* a un tal Cerinto, líder d'una secta gnòstica ramificada dels Ebonites, actiu a cavall dels segles I i II e.a.

[Un capítol, el de les denominades heretgies, apassionant, al que tindrem alguna que altra ocasió, aquí i allà, de fer-hi referències concretes. Un quadern, descansant entre altres quaderns, amb el títol de "*Inventari d'heretgies*" potser en algun moment (o mai) et podrà ser útil per endinsar-te i aclarir-te en la jungla de la història de imaginar-inventar déu, on podràs comprovar que *tota història és rabiosament contemporània*].

[El prejudici tòpic que qualifica de "preferit" (de Jesús) al deixeble-apòstol Joan (que no és, dons no pot ser-ho, l'autor de l'*Apocalipsi* de Joan), té el seu fonament en una cita de l'*Evangeli de Joan* (19,26-27) (que probablement no és d'aquest Joan dit *el preferit*, ni ben segur del transcriptor de les visions de Patmos) on es descriu la presència en el Calvari (junt amb "*les dones*") del "*deixeble que ell estimava*" (sense que aquesta presència sigui esmentada en cap dels altres evangelis canònics i sense que Joan evangelista digui que aquest deixeble que ell (Jesús-Crist) estimava portes per nom Joan ni que aquest sense-nom fos l'autor de l'evangeli dit de Joan). Quan *vegis* (i no només miris) qualsevol retaule gòtic (en el saló del Tron del MD'A de Girona en *veuràs* uns quants), *veuràs* que en tots ells presideix -en la cúspide i en el "carrer" o cos central, sobresortint a les taules dels carrers laterals- l'escena del Calvari. Allà, indefectiblement, de forma monòtona (en tots els retaules gòtics conservats arreu del món) hi trobaràs a "el deixeble que ell estimava", sempre situat a l'esquerra del crucificat, amb aspecte jove i manifestament efeminat, i quasi sempre amb cabells rosos. (v. J. Jubert Gruart, *Els calvaris dels retaules gòtics del segle XV*, Primeres jornades d'Història Vilademires-Solius, 1998, 43 p.) .

Un sol exemple és suficient per il·lustrar aquest punt:

Retaule de Sant Miquel de Cruïlles, de Lluís Borrassà , MD'A Girona.

Giotto plasmà ben explicitament qui és “el deixeble que Ell estimava”:

L'últim sopar, Giotto, Capella del Scrovegni, Padua.

[És a dir: qualsevol ocasió és, o pot ser, aprofitada i normativa pel lector atent, *flâneur* o *flâneuse* en *epojé*, per estirar el fil del palangre i - com el narrador de “L’home de la multitud” d’E.A. Poe (*Contes II*, Columna, Barcelona, 2002, pp. 11-22)- seguir els temes que, sorgits en el curs del anar llegir-veient, et poden portar a llocs inèdits i insospitats.

Estem doncs en “**Com llegir i “Perquè llegir”**”.

Perquè, sinó, ¿quin sentit té ocupar-nos en dir-escriure que Joan el deixeble és alhora “el preferit” i que, essent probablement il·letrat, se li atribueix tant l’autoria del quart evangeli (discordant amb els altres tres, admesos tots com canònics per obscurs procediments) com de l’esperpèntic *Apocalipsi*, si no és per poder visitar museus, fullejar llibres “amb sants” o freqüentar temples (ara buits) sense exhibir l’estupidesa habitual de mirar i passar de llarg sense *veure* res del que es pot *veure* i es mostra i s’ha de *veure*? Sense saber, en definitiva, distingir Joan’s i, arribats a la nit de la berbena epònima (que és la dels

solstici d'estiu), engegar petards i consumir coca, *per os* i *per nas*, sense saber perquè fas tot això, si és que ho fas.

No seguir el camí marcat per les guies turístiques i les tradicions populars (o la condicionada i reflexa reducció a un "ja sabut" i tira endavant), sense perspectiva genealògica, implica un *com* llegir-veient. Implica ser lectora només aparentment saltejada que s'assabenta del que llegeix "*quan el vel es retira de la visió mental*" i et quedes "*absort(a) en la contemplació*" (p. 11 i 21 del conte *supra* referenciat de Poe). Només si converteixes aquest anar i venir llegint en una atenta i permanent creació (descoberta), afegiràs constants i abundants **notes a peu de pàgina** (o al marge) (o en un quadern) a tot el que vas llegint-veient o per veure. Aquesta lectura interrompuda (per la cerca de respostes, preguntes, imatges i textos), en absolut és un perdre el fil lector, sinó, precisament, un seguir-lo (estirar-lo) i no perdre'l (amb el prerrequisit de tenir a-la-mà (en les estanteries de la cambra-casa pròpia o de la biblioteca més propera o llunyana) i saber-lo anar a cercar en les fonts (llibres) de consulta (com més selectes, ja-llegits i abundants millor). Com a darrer recurs, mai el primer (ni el segon), cerca a Internet amb desconfiança i prevenció, a no ser que t'aboqui a textos d'autor prou conegut i traducció, si és el cas, fiable. Si tota aquesta cerca és infructuosa, com amb el cas dels *gingeroi*, indaga –com has fet- directament a l'emissor. Doncs, ho saps, hi ha el mirar i el *veure*, i no són el mateix; hi el sentir i l'escoltar, i no són el mateix; hi ha el llegir i l'entendre, i no són el mateix. En el *veure*, l'escoltar i l'entendre cal haver-hi participat abans, abans de *veure*, *escoltar* i *entendre*. *Veure*, *escoltar* i *entendre* no són un *donat* ni un *posat*, són un *adquirit*, un agafat, un treballat, un conquerit, un guany/guanyat. Tot et surt a l'encontre, evidentment si estàs en el camí i hi poses el mirar i cerques el *veure* de tot el que mires].

Així doncs, tal com s'afirma en el *who is who* de la *Bíblia*, editat per l'abans popular *Reader's Digest Seleccions (Quién es quien en la Biblia*, Madrid, 1996 (1994), 484 p. (pp. 250-2) (un llibre que si bé es té i es consulta, també s'oculta el fet de tenir-lo i consultar-lo), és una encertada conclusió anomenar a l'autor de l'*Apocalipsi* simplement **Joan de Patmos**.

3. Epocalitat, localitat i la qüestió de l'autor

Joan *evangelista*, nasqué entorn de l'any 15 e.a. i morí, tot suposadament, a Efes (Àsia Menor) entorn de l'any 70.

El text *Apocalipsi* es contextualitza en una època de persecució dels cristians que tant podria tractar-se de l'època de Neró (37-68 e.a.) com la de Domicià (51-98 e.a.).

Cronològicament, doncs, el Joan deixeble preferit-apòstol-evangelista podria haver escrit, en el tram final de la seva vida, el text *Apocalipsi*.

L'anàlisi lingüístic del text apunta que la data més altament probable de redacció fou entre els 90-95 e.a., i no probablement sinó "sense dubte" a Efes (v. "Introducción al Comentario del Apocalipsis de Beato de Liebana", a *Obras completas de Beato de Liebana*, BAC, Madrid, 1995, 953 p., p. 7). Per tant dins l'època i persecució de Domicià.

Això és el que argumenten els experts en la qüestió. Però el lector actual de un i altre text (del quart *Evangelí* i de l'*Apocalipsi*), sense ser expert en semblants

temàtiques, podrà fàcilment constatar, simplement llegint-los, quan difereixen els dos estils o formes de redactat i sentirà la incertesa d'una autoria comuna. De Joan de Patmos (sigui qui sigui, sigui un o siguin més) podem dir que escrigué *Apocalipsi* i podem deduir, convenientment assessorats pels que hi entenen, que això tingué lloc, a Efes, a les darreries del segle I de l'e.a.

4. La qüestió del nom *Apocalipsi*

Aquest *Apocalipsi* del NT fou escrit en grec, i d'aquí, diuen en deriva la seva denominació, formada per la preposició *apo* i el verb *kaluptêin* (amagar, ocultar), és a dir, literalment, “desvelar” (acció i efecte de treure un vel), “revelar”. I, i vet aquí: *Apokalypsis* (grec) i *Apocalypsis* (llatí). Però no és això, doncs el mot no existia en el grec de l'època de la seva redacció. Per això, en la llengua alemanya, molt més sensata, rep la denominació d' *Offenbarung Johannis, die geheime Offenbarung* i en l'anglesa *Revelation of St. John*. Denominacions alternatives que tampoc contenen la veritat, que ignorem.

Sigui com sigui, i és així, el fet és que el mot *apocalipsi* s'aplica a un tipus de literatura religiosa on es transmet o revela als creients “veritats” ocultes fins aquell moment, “coses” que únicament Déu coneix, referents a la història present i futura, essent el futur la *Fi del món*.

Qui revela totes aquestes “coses”, en primera i darrera instància és Déu (en persona o en el que sigui que sigui). D'aquí que tot el que s'hi manifesta en aquestes “coses” revelades sigui “*paraula de Déu*” (una frase que has sentit, però no escoltat, i potser pronunciar automàticament, moltes vegades en el teu passat de fidel assistent a litúrgies catòliques múltiples).

El receptor de la revelació i l'autor (millor transcriptor) del que li ha estat dit i visionat, el que ho consigna en un llibre, és el “*vident*”. Aleshores, com que tracta del què passarà en el futur, el vident és un “profeta” (προφήτης) es tracti de la pítia de l'oracle de Delfos, de Daniel, Malaquies, Joan Baptista, Joan de Patmos, Mahoma, Nostradamus o de la pitonissa amb una esfera de cristall a les mans o tirant les cartes de Tarot).

Davant l'estrany contingut habitual de les “revelacions audiovisuals” (al·lucinacions) i a l'incompliment constant de les seves prediccions, realment espantoses (que han mantingut terroritzada a la cristianitzat durant segles), se les ha volgut recentment (o no tant) reduir-les a un exclusiu caràcter “simbòlic”, on números, colors, parts del cos ..., esmentats en el text, són només això: símbols i no pas profecies mai complides.

Però l'*Apocalipsi* és el que fou: una literal presència (tal com fou novel·lada, magistralment, per Umberto Eco a "*El nom de la rosa*") simultània del natural i el sobrenatural (una presència no sols "medieval", tal com constaten concrets record procedents de la meua infància i adolescència; no sé si de la teva).

5. Per aclarir-se (sobre el de què va l'*Apocalipsi* de Joan de Patmos i també els Comentaris recollits per Beat de Liébana), és pot fer el que s'ha de fer (si és que desitges tenir aquest aclariment, ni que sigui per pujar al tramvia o, baixant o no d'ell, entrar en les sales d'un museu on s'hi guardin retaules gòtics sostrets i salvats del seu lloc de procedències): fer la lectura de l'*Apocalipsi*. El text es troba en qualsevol *Bíblia* [recomanava més amunt la traducció al català de l'edició de les Societats Bíbliques Unides, però es pot acudir a qualsevol exemplar del NT (fins fa pocs anys present en no totes però sí moltes o força llars de l'occident "protestant" o contrareformat, i no cal dir de "*la catòlica España*" i de la molt missaire Catalunya, destacant aquí l'edició de butxaca feta amb paper "bíblia", necessàriament, editada per l'Abadia de Montserrat, de tapes i funda de plàstic de color verd) o, proposta recomanada, en el llibre *Apocalipsis*, editat per Garrido i Olañeta, Barcelona, 1989, 107 p., amb les il·lustracions de Durer i precedit d'una "Guia del lector" de Cristóbal Serra (pp. 2-69), amb el text de l'*Apocalipsi* anant de la pàg. 73 a la 107).
6. Com a introducció a aquesta (im)prescindible lectura, vet aquí l'índex o taula del llibre *Apocalipsi* (A).
 1. Pròleg (1, 1-8)
 2. Set cartes a les set comunitats o esglésies (1, 9-3,22)
 3. Visió preparatòria: litúrgia celestial. Els 7 segells (4,1-8,1)
 4. Les set trompetes (inici dels esdeveniments de la Fi dels Temps, la dona i el drac, les dues bèsties, l'Anyell i el seu seguici (8,2-14,5).
 5. Les set copes (Les darreres plagues. La gran prostituta. La caiguda de Babilònia. Les noces de l'Anyell. És a dir: la guerra de Satan contra els fidels) (14,6-19,8)
 6. Les set visions (Crida o preparació al Judici Final. Primera derrota de les forces del mal. El regne de mil anys. Derrota definitiva de Satanàs. El judici universal. El cel nou i la terra nova. La Jerusalem celestial) (19,9-22,5).
 7. Epíleg i conclusió (22,6-21)

Total només 25 denses pàgines, d'inexcusable lectura preparatòria, insisteixo repetidament, per poder sortir al carrer, pujar a un tramvia, veure el Telenotícies de

cada dia, tornar a casa ..., llegir el diari (de data caducada, millor), aguantar la palangana a “la feina” i per treballar per *Dipsalut*, evidentment.

El llibre *Apocalipsi* està, doncs, articulat en set parts (septenaris), la lectura de les quals, continuo insistint i repetint-me, és absolutament no prescindible, inclús que un o una es queda a casa, no té fills i no està al corrent ni vol estar-ho de res del que està passant ni del que ha passat o pot passar), però sí que es té per objectiu, proper o llunyà, no ja llegir els *Comentaris* que Beat (o qui sigui) va recopilar sinó per entendre (no només mirar, sinó *veure*), és a dir llegir, la rica iconografia dels *Beatus* conservats, sigui en els seus originals suports o en edicions facsímil o en reproduccions impreses o en quaderns auto manufacturats. Aleshores, i també a les hores, és de rigorós compliment llegir l'*Apocalipsi* de Joan de Patmos.

A tot futur espectador (visionador) dels *Beatus* (i d'altres textualitats i iconografies museístiques) li és imprescindible haver llegit almenys en una ocasió el cinquè o darrer septenari (A, 19,9-22,5) que conté les set visions referents a la *Fi dels temps*, al *Judici universal* i a la vida futura a la *Jerusalem celestial* presidida pel Senyor, Déu de l'Univers, i per l'Anyell (que no trobaràs ben retratats a la façana destruïda de l'abadia benedictina de Fleury (Saint Benoît-sur-Loire), però sí a l'abadia de Saint Savin (Poitou), al castell de Karltein (Bohemia), en el tapis d'Agers, en l'impressionant mural de l'absis de la rara catedral de maons de la veïna i tant propera, i tant poc trepitjada pels veïns que som nosaltres, **Albí** (Llenguadoc), per esmentar només algunes escenificacions iconogràfiques, de cronologia anterior a Durer, a les que el vell ex viatger hi ha pelegrinat (encomiant l'oportunitat i ocasió que la receptora d'aquesta carta intercalada els puguis contemplar personalment i degudament llegir).

[Una bona exemplificació de la impressió de “producció delirant” que la lectura de l'Apocalipsi produí en el psiquiatre alemany Klaus Konrad (1905-1961) és el fet que en la seva cabdal obra *La esquizofrènia incipiente* (Ed. Alhambra, Madrid-México, (1958), 199 p., reeditada per Editorial Tricastela, San Sebastian, 1996 i per FundaciónArchivos de Neurologia, Madrid, 1996, 336 p.), catalogués d'*Apocalíptica* la tercera fase de l'esquizofrènia, després de les de *Trema* i *Apofonia* (p. 132-143)].

JJ

Vilademuls, 19,VIII, 2020

(segueix)

CARTA nº 10 (fragment 3). Carta intercalada sobre els *Beatus* i el que estirant el fil va sortint

J. Jubert

La primera referència, en aquestes cartes sobre *L'ofici de llegir*, als *Beatus* i a l'*Anticrist* (un tema nou que et sortirà dins de l'*Apocalipsi* i dels *Beatus*) la trobaràs en la carta nº 6 (del 17,VI, 2020), en la qual ja t'enunciava aquesta llarga carta intercalada i fragmentada (veg. també carta nº 8, del 26, VI, 2020).

Els *Beatus*, com ja saps, contenen comentaris i il·lustracions sobre l'*Apocalipsi* (carta nº 9, del 8,VII al 18, VII), essent del tot imprescindible saber amb detall el contingut d'aquest darrer per entendre tant el text (de lectura (im)prescindible) com la rica iconografia del primer i no sols mirar-la sinó per veure-l/continuar . I en això estarem en aquesta carta nº 10.

Després, encara, ens caldrà ocupar-nos de l'*Anticrist* i, potser, de l'*Adopcionisme*.

Més “coses” sobre l'*Apocalipsi* de Joan de Patmos.

Al final de la carta nº 9, enumerava, com introducció a la (im)prescindible lectura teva de l'*Apocalipsi*, els diferents 7 capítols o parts que l'integren.

Si llegeixes (com faràs aviat) la “Introducció” a l'*Apocalipsi* a *La Bíblia en l'Edició d'estudi i traducció interconfessional en català de les Societats Bíbliques Unides* (Barcelona, Claret, 1993) et trobaràs el següent: “*Sembla (?) que el llibre (Apocalipsi) està estructurat concèntricament (?) en cinc septenaris (!) emmarcats per un pròleg (1,1-8) i un epíleg (22,6-21) que es corresponen (?)*: en total, tenim un llibre articulat en set parts”.

Ara bé, segons A. del Campo Hernández (a *Obras complertes de Beato de Liebana*, Madrid, BAC, 1995, p. 5 seg.) l'*Apocalipsi* de Joan està compost de 4 capítols.

Segons la *Bíblia de Jerusalem* (Bilbao, Desclée de Brower, 1987. P. 1765-1788) el text en qüestió consta d'un pròleg, 2 capítols i un epíleg.

Segons Cristòbal Serra, té 22 capítols.

Així, doncs ¿quan capítols té l'*Apocalipsi*?

D'entrada, com cal fer sempre (i no sempre es fa) et caldrà llegir “en directe” l'*Apocalipsi* (tal com cal haver llegit alguns *Diàlegs* de Plató, com *Timeu*, *Fede*, *Fedre*, ...

o *República*, per poder afirmar que estem davant d'un mentider, plagiari, misogin i feixista *avant la lettre*; o el *Discurs del mètode* de Descartes o la *Crítica de la raó pura* de Kant per "codearlos", a ells i a tants altres autors situats a l'"erial"). Aleshores, tu mateixa, decidiràs quants "actes" té l'extraordinari "musical" *Apocalipsi* (encara no dut a escena).

Abans, però de procedir a la teva primera i atenta lectura directa del text canònic *Apocalipsi* et serà útil disposar d'un programa de mà amb el llistat dels personatges principals per ordre d'aparició.

Dramatispersonae

- **Joan (Ap. 1,1)** personatge exiliat a l'illa de Patmos, també conegut com "**el vident**".
- Una veu "en off" (**àngel amb veu de trompeta**) (Ap. 1.1; 4,1) que mana al *vident* que escrigui un llibre (l'*Apocalipsi*) narrant tot el que a partir d'ara passarà en l'escena, fer-ne set còpies i enviar-les a les adreces de les esglésies d'Efes, Esmirna, Pèrgam, Tiatira, Sardes, Filadèlfia i Laodicea. Les cartes, com tindràs ocasió de llegir, són amenaçadores i subornadores alhora, terrorífiques, en tot cas gens caritatives o amoroses). (Ap,1,9-3,22)

[Arribat a aquest punt la lectora ha (hauria) de llevar-se i cercar un atlas d'Història Antiga i situar geogràficament les ciutats esmentades. Inútilment cercaràs, cas de tenir-los, a *Atlas de Historia Antigua*, de F. Beltrán i F. Marco, Saragossa. Portico, 1987 o, on seria més lògic que hi fos, a *Atlas Histórico del Cristianismo* d'Andrea Dué, Madrid, San Pablo, 1998. Però si les trobaràs en l'annex de l'edició de butxaca i tapes vermelles que tens a la mà. Aquesta vegada també (i tantes) internet/Google et soluciona el tema]

- "**El qui seu al tron**" (Ap. 4, 9). Un tron "nimbat per un cercle de llum" (Ap. 4,3). [recorda això, només així podràs entendre (veure) la "màndorla" o ametlla que encercla tota representació icnogràfica del Crist triomfant en el romànic i en el gòtic. Ell és el "**que sembla un fill d'home**" (Ap. 14, 16), situat enmig de 7 lampadaris (canelobres).d'or ("**set torxes enceses, que són els ser esperits de Déu**") (Ap, 4,5). Porta vestit llarg, cinturó d'or, amb cabells blancs, ulls flamejants, veu "**com el bramul de les onades**" i, per arrodonir-ho, "**a la boca li surt una espasa esmolada de dos talls**", a més d'altres detalls igualment terrorífics (com peus de metall incandescent i set estrelles a la mà dreta). En definitiva: **Jesucrist**, és el que dicta a Joan les cartes en qüestió. En una nova

- “visió” de Joan, el que és “*semblant a un fill d’home*” es presenta assegut “*sobre un núvol blanc*”, amb corona d’or i una falç afilada a la mà (Ap. 14, 14).
- **24 ancians** (Ap. 4, 4), asseguts en trons.
 - **Els 4 vivents** (Ap. 4, 6-9). Els **tetramorfs** (semblat a un lleó, toro, home i àguila). [Representats, p.e. a les lluernes, obra de Fita, en el transsepte del “vòmit catòlic” de la Sagrada Família de Gaudí, i a tantíssims timpans romànics i gòtics]. [Retè la descripció de les 6 ales i dels ulls; et serà útil per “veure” els murals romànics pirenaics salvats en el MNAC].
 - **L’Anyell** (Ap. 5, 6), “*com degollat*”, amb 7 banyes i 7 ulls [visita obligada al MNAC], que va obrint (trencant el segell) 7 documents. [Aprofita per “veure” el film de Bergman “*El séptimo sello*”]. En una altra visió (Ap. 14, 1-5) l’Anyell “*dret*” va acompanyat de 144.000 “marcats” en el front amb el nom de l’Anyell i del seu Pare, cantaires, verges, rescatats de la terra.[gènesi del vot de castedat monacal, la tonsura i cant en el cor].
 - Un **cavall blanc** (Ap. 6,2).
 - Un **cavall roig** (Ap.6, 4).
 - Un **cavall negre** (Ap.6, 5).
 - Un **cavall cendrós** (Ap. 6.8).
[Els 4 genets de l’Apocalipsi, tan ben dibuixats per Durer]
 - Els salvats que acompanyen l’Anyell, els “**marcats**” (cent quaranta-quatre mil). (Ap. 7, 4).
 - Una **multitud** (Ap.7,9), vestits de blanc i amb palmes a les mans.[Sobre el significat de la palma –tal com dels Gingeroi- en haurem de parlar-se en altres epístoles]
 - Els **set Àngels** que fan sonar les trompetes, fent caure sobre la terra 7 diferents catàstrofes. (Ap.8,2-14,5).
 - Els **dos testimonis** (Ap. 11, 3).
 - **La dona** embarassada, parint i cridant (Ap. 12), vestida amb el Sol, la lluna sota els peus i coronada amb 12 estels.[Fes una ullada a la Verge o Puríssima de Murillo].
 - **El Gran Drac Roig** (Ap. 12, 9), amb 7 caps i 10 banyes, 7 diademes i cua amb 1/3 dels estels del cel. És la serp antiga, el diable, Satanàs (Ap. 20, 2).

- **L'àngel Miquel** i els àngels lluitant.[Veg. El Retaule de sant Miquel de Cruïlles, de Lluís Borrassà, en el saló de tron del MD'A de Girona, on properament hi aniràs, sola o acompanyada, per tal de conèixer cara a cara l'Anticrist]].
- **La Bèstia que sorgeix del mar** (Ap. 13, 1-10), semblant a una pantera, potes d'os, boca de lleó, amb dues banyes i set caps amb 10 diademes. El Drac li dona la seva força per poder triomfar durant 42 mesos. [Representació de Neró i Domicià. Passarà ser l'Anticrist, aquell que apareix al final dels temps. És el mal absolut].
- **"La Bèstia que pujarà dels abisme"** (Ap. 11, 7; 13, 11), que sorgeix de la Terra. Té 2 banyes i parla com el **Drac**. Està al servei de la *Bèstia del mar*. [Fa propaganda a favor del culte a l'emperador romà.]. És el pseudo profeta.[Personificació de les forces religioses al servei d'un poder polític absolutista (Roma)]. La missió d'aquesta bèstia és seduir als habitants de la Terra per tal que es postrin davant de la *Bèstia que sorgeix del Mar* i que es facin marcar amb el seu nom i *la xifra del seu nom* : **666** (el número de la bèstia[suma de les lletres hebrees que formen les paraules *Neró Cèsar* o *Cèsar dels romans*]. És **Satanàs**. És l'**Anticrist**. És el "fals profeta" (Ap. 19, 19).
- **Els 7 àngels de les 7 plagues** (Ap. 14, 6-21), "*les últimes*", portadors (a més) de les 7 copes "*dels càstigs de Déu*" (Ap. 16.1).
- **La Gran prostituta o ramera** (Ap.17), amb vestit púrpura escarlata, amb or, pedres precioses i perles. Porta a la mà una copa d'or i al front hi té tatuat *Babilònia*. [Roma].
- **La bèstia escarlata**, "*que era i no és*", que ha pujat dels abismes, amb set caps i 10 banyes (o reis), sobre la qual s'hi asseu la *Gran prostituta*.
- **L'àngel** (molt poderós) **anunciador de la caiguda de Babilònia** (Ap. 18,1).
- **L'àngel** (molt poderós) **que llença una grossa pedra al mar** (Ap.18, 21).
- **Cavall blanc** (Ap. 11-16) de nom "*Fidel i Veraç*" [= "paraula de Déu"], amb mantell "*xopat de sang*" i espasa esmolada a la boca. És "el **Messies**".
- **Àngel que crida als ocellots** a "*menjar carn dels reis, generals, herois, cavalls, genets, homes lliures i esclaus, febles i poderosos*" (Ap. 19, 17-18).
- **L'àngel que porta la clau de l'Abisme i una cadena** (Ap. 20, 1). Encadena i llença el Drac a l'Abisme, tancant i segellant la porta per mil anys.

- **Les ànimes dels justos** ressuscitant per mil anys.[D'aquí arranca la importantíssima qüestió del *Mil·lenium* , tema sobre el qual hi haurem d'entrar i aprofundir en alguna epístola, si és que la transeünt en ruta al no res, pelegrina procedent de temps i lloc remot, aspira a entendre-veure quelcom quan llegeixi el diari, escolti el telenotícies, agafi el tramvia (o l'AVE), entri en un supermercat, llegeixi *El nom de la Rosa* (o visioni el film derivat) o passegi la seva mirada sobre retaules i murals o llibres miniats o, simplement tingui un mal son repetitiu argumentat per un partit polític]. **Gran escena del judici de Déu i de la primera resurrecció del justos** morts (Ap. 20, 1- 6) mentre *“els altres morts no han de reviure fins a complir-se els mil anys”*.
- **Alliberació del Drac (Satanàs)**. I tornem a començar. Inferim que també ressusciten ara **“els dolents”**. Satanàs (el Drac) forma amb ell un **exèrcit** (*“tant nombrós com els grans de sorra de la vora de la mar”* (Ap. 20, 7-10). Guerra contra els *“sants de mil anys”*, cau foc del cel i destrueix *“els dolent”* i el Drac. Derrota definitiva de Satanàs (el Drac). Tots a l'**infern**, *“turmentats de nit i de dia pels segles dels segles”*.
- El **judici universal** (o final). Finalment apareix *“el senyor Déu de l'Univers”* assegut en un gran tron blanc (Ap. 20,11). Gran representació: fugida de la terra i del cel, resurrecció de tots els morts, drets davant del senyor Déu. Lectura dels **llibres de la vida**, on consten les obres de cada ú. Judici: els no inscrits són llençats *“a l'estany de foc”* i també a *“la mort i el seu reialme”*[a partir d'ara ja no hi haurà més mort, cos i ànima seran immortals].
- **Gran escena final**: del cel (nou) baixa una terra (nova) amb una (nova) **Jerusalem** (*“engalanada com una núvia”*) (Ap. 21, 1-27), amb un perímetre de *“dotze mil estadis”*, amb 12 portes i un riu a banda i banda d'un arbre (de la vida). No hi ha cap temple : només els trons del senyor **Déu de l'univers** i de **l'Anyell**. Aquesta és la **Jerusalem celestial**, la **núvia de l'Anyell**). Els servents porten el nom del senyor Déu escrit en el front, l'adoren constantment i *“el veuen cara a cara”*. *“No hi haurà més nit ...”*, no més mort, ni més dolor, ... *“pels segles dels segles”*. *Finis*.

JJ

15,IX,2020